

Coordonator prof.înv.preșcolar **CHIRIAC GHERGHINA**

Viitorul poate fi curat și sănătos

PLOIEȘTI 2022

ISBN 978-973-0-37439-1.

Articolele din această publicație reprezintă comunicări metodic-științifice susținute în cadrul Simpozionului Interjudețean cu tema ”Viitorul poate fi curat și sănătos”- care a avut loc la Grădinița cu Program Prelungit nr 38 Ploiești, județul Prahova, în luna iunie 2022. Simpozionul face parte din proiectul interjudețean „VIITORUL POATE FI CURAT SI SĂNĂTOS”, EDIȚIA I, proiect cuprins în CAEJ, 2022, poziția 128

Parteneri în proiect:

- **GRĂDINIȚA SFÂNTUL MUCENIC MINA, Ploiești**
- **GRĂDINIȚA SCUFIȚA ROȘIE, Ploiești**
- **CASA CORPULUI DIDACTIC PRAHOVA**
- **INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN PRAHOVA**

Cuprins

Cuvânt introductiv	4
IMPORTANȚA PĂSTRĂRII MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR CURAT ȘI SĂNĂTOS	
Prof.înv.preșc. CANDEL ANCA	5
PROIECT DE ACTIVITATE	
Prof.înv.preșc. BARBU MARIANA NICOLETA	7
PROTEJAREA MEDIULUI – DATORIA FIECĂRUIA DINTRE NOI.	
Prof.Înv.preșc. CHIRIAC GHERGHINA	13
MEDIU CURAT, MEDIU SĂNĂTOS	
Prof.înv.preșc. CURLEANCĂ-NĂSTASE MARIANA.....	17
PROIECT DE ACTIVITATE „VIITORUL POATE FI CURAT ȘI SĂNĂTOS”	
Prof.înv.preșc. DINU ANDREEA	
Prof.înv.preșc. ȘTEFĂNESCU ANDRA	19
PROIECT EDUCAȚIONAL “Copiii – parteneri în Eco-educație” Parteneriatul Grădiniță – Familie – Comunitate	
Prof.înv.preșc ENE MAGDALENA	22
“EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ”	
Prof.înv.preșc IORDACHE MARCELA	25
ROLUL PĂRINȚILOR ÎN EDUCAȚIA ECOLOGICĂ A PREȘCOLARILOR	
Prof.înv.preșc MIHAI ALEXANDRA	28
DEZVOLTAREA SPIRITULUI ECOLOGIC AL PREȘCOLARILOR PRIN ACTIVITĂȚI DIDACTICE ȘI PARTENERIATE CU FAMILIA	
Prof.înv.preșc PETCU ROXANA – IULIANA	31
MICUȚII ECOLOGIȘTI DIN GRĂDINIȚE	
Prof.înv.preșc TEODORESCU GEORGIANA	33
POLUAREA ȘI PROTECȚIA MEDIULUI	
Prof.înv.preșc. BĂTRÎNACHE IONELA.....	35

CUVÂNT INTRODUCTIV

În ultimii ani, protejarea mediului înconjurător a devenit o prioritate în întreaga lume. Avem o singură Planetă, doar una, pe care noi, oamenii, o distrugem într-un ritm alert. Consumăm excesiv resursele naturale, poluăm aerul, otrăvim apa și solul, distrugem păduri, specii de insecte și animale, într-un ritm aproape imposibil de contrabalansat de Mama Natură. Astăzi, stilul nostru de viață vatăm deseori mediul. Felul în care producem și consumăm bunuri sărăcește Pământul de resursele de apă, aer și sol, punând în pericol viețile plantelor și a speciilor de animale.

Colectarea selectivă și reciclarea, identificarea factorilor poluanți și a soluțiilor pentru a reduce impactul acestora asupra mediului sunt doar câteva dintre temele care preocupă omenirea. De aceea, este important ca și cei mai mici cetățeni ai planetei să conștientizeze cât mai rapid că mediul înconjurător contează și este datoriei lor să îl protejeze. Drept urmare, educarea copiilor cu privire la mediul înconjurător ar trebui să fie primordială. Copiii trebuie să știe că și oamenii sunt parte a naturii, și să învețe că sănătatea lor depinde de sănătatea mediului în care trăiesc, și că, așa cum este important să avem o casă curată, pentru a ne simți bine în ea, este important să avem și o planetă curată, bucurându-ne de tot ceea ce ea ne oferă.

Ce putem face? Putem începe prin a face cunoscute efectele nedorite ale unor activități umane, prin a fi mai **atenți la ce și cât consumăm**, prin a **reduce risipa**, prin a fi mai cumpătați.

Reducând consumul, re folosind anumite obiecte, colectând separat deșeurile în vederea reciclării, vom pune o cărămidă solidă la educarea tuturor generațiilor, în vederea protejării mediului.

Trebuie să ne gândim la modul în care folosim resursele Terrei și la modul în care avem grija de plante și animale. Dacă toți devenim responsabili pentru acțiunile noastre, putem avea grijă de bunăstarea prezentă și viitoare a familiei umane și a tuturor vietăților de pe această planetă.

Echipa de proiect

1. Director G.P.P. NR. 38: prof. JIANU ROSSANA ELENA
2. Coordonator G.P.P. NR. 38 prof: CHIRIAC GHERGHINA
3. Director G.P.P. SF. MUCENIC MINA: prof. STAN DANIELA
4. Coordonator G.P.P. SF. MUCENIC MINA: prof. COMAN FLORICA
5. Director G.P.P. SCUFIȚA ROȘIE: prof. RIZEA CRISTINA
6. Coordonator G.P.P. SCUFIȚA ROȘIE: prof DOBRE ZOICA

IMPORTANȚA PĂSTRĂRII MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR

CURAT ȘI SĂNĂTOS

PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR : CANDEL ANCA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SF.ANDREI ”

SLOBOZIA –IALOMIȚA

Motto: „Să nu-i educăm pe copiii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Și nimic nu ne permite să știm cum va fi lumea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

Preșcolăritatea este perioada cea mai indicată pentru dezvoltarea și optimizarea competențelor emoționale, sociale și creative. Pe parcursul acesteia, copilul își dezvoltă competențe fundamentale în plan cognitiv, emoțional, social și creativ care sunt esențiale pentru adaptarea la viața adultă.

Cadrul didactic nu transmite doar cunoștințe, acesta trebuie să fie atent nu numai la dezvoltarea cognitivă a copilului, ci și la cea afectivă, creativă, la felul cum preșcolarul empatizează cu ceilalți din jur. Perioada copilăriei timpurii este considerată cea mai importantă pentru dezvoltarea vieții psihice, deoarece indică momentul în care se pun bazele cognitive, emoționale și sociale pe care se construiește personalitatea copilului.

Această etapă a dezvoltării copilului se caracterizează printr-o dezvoltare complexă și interesantă cu influențe majore asupra evoluției ulterioare a copilului.

La grădiniță se conturează cele mai multe dintre procesele psihice, acestea constituind baza formării și dezvoltării personalității copilului de aceea vrem să aprofundăm aceste procese.

În cadrul activităților zilnice, copiii își dezvoltă și optimizează învățarea creativă prin jocuri, iar jucăriile reprezintă cel mai simplu și eficient mijloc de a-i ajuta să-și însușească aceste aptitudini.

Copiii sunt viitorul omenirii prin ei transmitem ceea ce ne lipsește, ceea ce ne dorim, ceea ce este normal și firesc, să fie civilizați într-un mediu civilizat. De cum ne educăm urmașii depinde

ziua de maine care este necesară tuturor , o lume mai bună , mai responsabilă , mai eficientă și mai tolerantă.

Educația pentru sănătate ar trebui inclusă în activitățile zilnice , săptămânale în programul de la grădiniță deoarece este necesară pentru alimentația și sănătatea copiilor preșcolari .Aceștia au nevoie și de mult sport , ieșiri afară în mediul înconjurător pentru recreere și relaxare . Grădinița este o etapă în cadrul în cadrul programelor de dezvoltare care are în vedere experiența acumulată de copil în mediul familial . Intervenția educativă trebuie continuată, aprofundată , consolidată în mediul educațional de la grădiniță , de către un cadru didactic specializat și dedicat.

Educația pentru sănătate este un subiect tot mai întâlnit și dezvoltat în ultimii ani de aceea este important să fie aprofundat și la grădiniță , deoarece sunt teme multiple unde putem introduce cum ar fi : „Corpul uman ”, „În parc ”, „Alimentația sănătoasă ”, „Sportul este sănătos ”, „La doctor ”, „Fructele și legumele ”, „Să ecologizăm ” „Să reciclăm ”. Aceste teme sunt utile deoarece în mediul educațional din grădiniță copiii învață unii de la ceilalți dar învățarea este dirijată de către un cadru didactic specializat . Le putem realiza prin jocuri de mișcare , jocuri cu text și cânt , jocuri didactice , jocuri –exercițiu , activități de povestire , de memorizare , activități de desen , pictură , modelaj , activități practice aprofundând și consolidând cunoștințele copiilor preșcolari.

Educația pentru sănătate implică dezvoltarea abilităților cognitive , sociale și emoționale cu rol protector asupra sănătății și dezvoltarea unui stil de viață sănătos prin întărirea comportamentelor sănătoase și reducerea comportamentelor de risc. Stilul de viață implică alimentația sănătoasă , echilibrată , practicarea exercițiului fizic și respectarea orelor de somn .

Rolul și implicarea părinților în educația pentru sănătate a copiilor sunt importante tipuri de activități sau în contexte informale , nonformale . Îi implicăm prin reguli de alimentație sănătoasă la pachetul zilnic al copiilor , prin activitățile în aer liber , prin plimbări , prin activitățile sportive după grădiniță.

Ceea ce se incepe la grădiniță se continuă acasă va fi un real succes pentru cei mici.

1. *** M.E.C.T, Unitatea de Management al Proiectelor pentru Învățământul Preuniversitar, *Ghid de bune practici pentru educația timpurie a copiilor între 3 – 6/7 ani;*
2. M.E.C.T., *Curriculum pentru educație timpurie*, 2019;

PROIECT DE ACTIVITATE

Prof.înv.preșc. BARBU MARIANA NICOLETA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR 38 PLOIEȘTI

UNITATEA ȘCOLARĂ: Grădinița cu PP Nr. 38, Ploiești

NIVEL DE VÂRSTĂ/GRUPA: Nivelul I, grupa mijlocie

TEMA ANUALĂ: „ Cine și cum planifică/organizează o activitate? ”

TEMA PROIECTULUI: „Hărnicuți și hărnicuțe”

TEMA SĂPTĂMÂNII: „ Micul Ecologist”

TEMA ACTIVITĂȚII: „Povestea cărții de povești”

DOMENIUL EXPERIENTIAL: Domeniul limba și comunicare

DISCIPLINA: Educarea limbajului

MIJLOC DE REALIZARE: Povestea educatoarei

TIPUL LECȚIEI: Mixtă – receptarea de către preșcolari a unui text povestit, înțelegând ideile, emoțiile, semnificațiile acestuia.

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

□□□□□□□□□□ Dezvoltarea capacității de a asculta cu atenție conținutul unui text literar demonstrând înțelegerea acestuia, educarea unui exprimări verbale corecte din punct de vedere gramatical, formarea unui atitudini pozitive față de carte.

□□□□□□□□□□ Dezvoltarea unui comportament civic față de natură.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1: Să construiască argumente care susțin sau dezaprobă acțiunile unor oameni în raport cu păstrarea cărților;

O2: Să expună cu ajutorul imaginilor și al întrebărilor principalele momente ale povestirii;

O3: Să despartă în silabe cuvântul indicat;

O4: Să alcătuiască o propoziție folosind cuvântul indicat;

STRATEGII DIDACTICE:

□□ **Metode și procedee:** conversația, explicația, demonstrația, exercițiul, lectura educatoarei, exemplul, expunerea, joc didactic, observarea, problematizarea.

□□ **Mijloace didactice:** cartea ruptă, șorțul povestitor, set de întrebări/cuvinte, tablă magnetică, clopoței, cărțica fermecată, săculețul fermecat, recompense.

□□ **Forma de organizare:** frontal, individual.

Desfășurarea activității:

Nr. Crt.	Etapele activității	Conținutul științific	Strategia didactică		Evaluare
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	
1.	Moment organizatoric	<ul style="list-style-type: none"> - Activitatea se va ține în sala de clasă; - Pregătirea materialelor; - Așezarea băncuțelor în formă de semicerc; - Intrarea ordonată a copiilor în sala de grupă; 			
2.	Captarea atenției	Le prezint preșcolarilor o carte care are coperta ruptă, paginile scrise și un emoticon cu o față tristă. Inițiez o discuție cu privire la ce cred copiii că s-a întâmplat cu aceea carte și ce am putea face pentru a o face fericită.	<p>Conversația</p> <p>Observația</p>	<p>Carte</p> <p>Față tristă</p>	Observarea comportamentului copiilor
3.	Anunțarea temei și a obiectivelor	Dragii mei, astăzi la activitatea de Educare a Limbajului veți asculta „Povestea cărții de povești” scrisă de Emilia Căldăraru și apoi vom realiza jocul “Ce spun albinuțele”.	<p>Conversația</p>		
4.	Reactualizarea cunoștințelor	<p>Inițiez o discuție cu privire la ce cred copiii că s-a întâmplat cu aceea carte și ce am putea face pentru a o face fericită.</p> <p>Îi întreb cum au ei grijă de cărțile lor și de cele ale grădiniței.</p>	<p>Conversația</p>		Observarea sistematică a comportamentului copiilor

5.	<p>Prezentarea noului conținut și dirijarea învățării</p>	<p>Copiii sunt așezați în semicerc și audiază povestea „Povestea cărții de povești” , de Emilia Căldăraru, urmărind șirul evenimentelor prezentate pe șorțul povestitor. Le voi citi povestea clar, expresiv, folosind tonul și mimica adecvate.</p> <p>Se vor explica cuvintele necunoscute, iar copiii vor demonstra că au înțeles sensul lor formulând propoziții.</p> <p>A ispăvi = a termina A trudi = a munci Slove = litere Penel = pensulă</p> <p>După lecturarea textului, voi adresa câteva întrebări preșcolarilor pentru a fixa conținutul poveștii folosindu-mă de jocul didactic „Ce spun albinuțele?”.</p> <p>Explicarea regulilor jocului și desfășurarea jocului de probă: Copiii vor iesi câte doi în fața măsuței pregătite cu doi clopoței. Voi adresa câte o întrebare, iar copilul care apasă primul clopoțelul este cel care va oferi răspunsul.</p> <p>Desfășurarea jocului propriu-zis: Voi numi câte un copil din fiecare echipă să meargă la măsuța pregătită. Voi adresa o întrebare, iar copilul care va apăsa primul clopoțelul îmi va oferi răspunsul. Pentru fiecare</p>	<p>Expunerea</p> <p>Povestirea</p> <p>Explicația</p> <p>Conversația</p> <p>Exemplul</p> <p>Demonstrația</p> <p>Jocul didactic</p> <p>Observația</p> <p>Conversația Jocul didactic</p>	<p>Șorțul povestitor</p> <p>Clopoței</p>	<p>Observarea sistematică a comportamentului copiilor</p> <p>Oferirea răspunsurilor. Exprimarea coerentă din punct de vedere gramatical</p>
----	--	---	---	--	--

		răspuns corect, se acordă recompense care constă în aplauze.			
		<p>Întrebări:</p> <p>1.Ce făcea Gheorghită în fiecare seară?</p> <p>2.Ce a făcut Gheorghită cu cartea de povești?</p> <p>3.Cum se realizează o carte?</p> <p>4.Din ce este făcută hârtia?</p> <p>5. Unde se fac cărțile?</p> <p>6. Cum va avea grijă băiatul de abecedar?</p>	<p>Conversația</p> <p>Jocul didactic</p> <p>Problematizarea</p>	Set de întrebări	
6.	Obținerea performanței	<p>Complicarea jocului</p> <p>Copiii vor formula propoziții cu diferite cuvinte ce redau povestea cărții. Ne vom folosi de „săculețul magic în care sunt ascunse diferite imagini reprezentative. Fiecare preșcolar va ieși și va extrage un bilețel, va denumi imaginea și o va pune pe table magnetică pentru a putea fi observată și de colegi după care va despărți cuvântul în silabe și va alcătui o propoziție cu acesta.</p> <p>Pentru fiecare răspuns corect, se acordă recompense care constă în aplauze.</p>	<p>Conversația</p> <p>Problematizarea</p>	<p>Săculețul fermecat</p> <p>Imagini</p> <p>Tablă magnetică</p>	Capacitatea de a denumi obiectul din imagine, de a formula propoziții cu acesta și de a-l despărți în silabe.
7.	Încheierea activității	Fac aprecieri generale și individuale asupra modului de participare a copiilor la activitate și ofer recompense copiilor.	Explicația	Recompense	Aprecieri verbale și recompense

Povestea cărții de povești
adaptată după Emilia Căldăraru

Zilele trecute Gheorghică s-a bucurat foarte tare ca întotdeauna când primește în dar o carte. E o carte de povești, cu desene minunate desenate, în fel și chip colorate. Când despre citit, lui Gheorghică îi citește bunica, în fiecare seară, la culcare. Numai că, de îndată ce bunica a isprăvit de citit, Gheorghică, de carte, s-a și plictisit. Ba chiar a rupt din ea o foaie să-și facă o jucărie.

- Ce fapta urâtă! auzi el de îndată.

Se uită împrejur pe furiș... nimeni în odaie...

- Ce fapta urâtă! repetă foaia de hârtie.

- A, tu erai? se miră Gheorghică.

- Eu... sau mai bine zis o rămășiță... din cartea ce-o văd pe jos aruncată. Hei, dacă-ai ști povestea cărții de povești...

- Povestea ei? se întoarce Gheorghică spre carte, cu o privire mirată. Vrei să mi-o povestești?

- Este, de fapt, povestea tuturor cărților.

- Te ascult.

- A fost odată... nu prea demult, când poveștile acestea din carte erau toate niște gânduri în mintea și inima scriitorului. Zile și nopți a trudit să le scrie, cu slove, care să încante cititorul. Prietenul scriitorului, meșterul iscusit al penelului, a citit poveștile și a zis: "Ca să le placă și mai mult copiilor, eu le voi zugrăvi în culori", adică le voi adăuga poze și imagini.

- Adevărat. Mă bucur ori de câte ori găsesc și poze într-o carte...

- Povestea cărții, însă, merge mai departe..., căci fiece carte se desenează și se scrie pe...hârtie.

Povestea trece, deci, și prin păduri - acolo tăietorii doboară copacii bătrâni, îi curăță de uscături și îi cară spre fabricile în care mașini iscusite, de meșteri mari mânuite, macină lemnul, și-l mestecă bine, și-l moaie până devine o pastă. Iar pastă aceasta, albită, presată, uscată, frumos netezită și frumos tăiată, ajunge să fie hârtie. Vine apoi tipograful, cel care așază cuvinte și imagini magice pe hârtie. Apoi, legătorul adună și leagă împreună, foaie cu foaie, o carte întreagă.

- Văd eu acum prea bine de ce-ai ținut să-mi povestești povestea cărții de povești. Câți oameni au muncit pentru ea!... spuse Gheorghiuță, pe gânduri...
- De tot ce ai aflat, te văd bucuros. Sper să fie și cu folos.
- Fără-ndoială. Mai ales că la anul mă duc la școală.
- Felicitări! Și când vei avea abecedar...
- Îl voi păstra ca pe cel mai scump dar.
- Până atunci însă mai ai de crescut...
- Iar deocamdată, draga mea foaie de carte, am de-ndreptat măcar în parte răul ce ți l-am făcut. Te voi lipi la locul tău în cartea cu povești.

Anexa 2

Șorțul povestitor

PROTEJAREA MEDIULUI – DATORIA FIECĂRUIA DINTRE NOI

Prof.înv.preșc. **CHIRIAC GHERGHINA**

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR 38 - PLOIEȘTI

Din cele mai vechi timpuri, omul a modificat natura înconjurătoare, intenționat sau nu, pentru a duce o viață mult mai simplă și mai confortabilă. Multă vreme, numărul redus al locuitorilor planetei a făcut ca aceste schimbări să poată să fie suportate de aceasta. Problemele au început să apară odată cu creșterea populației și cu dezvoltarea orașelor, unde marile aglomerări de oameni au dus la diferite probleme de sănătate publică, cu efecte importante asupra vieții umane, ducând chiar la micșorarea duratei medii de viață a orașenilor.

Schimbarea este o trăsătură constantă a planetei noastre și pe zi ce trece schimbările se produc într-un ritm din ce în ce mai rapid. Din nefericire acestea nu sunt deloc în beneficiul omenirii, motiv pentru care o educație privind protejarea mediului este iminentă. Principala cauză a schimbărilor de amploare ce se petrec sub ochii noștri este activitatea omului care pe lângă numeroasele intervenții în inima planetei, în aerul și apele ei, produce un imens gunoi căruia dacă nu i se acordă atenție, va fi de nestăpânit.

Dacă tendințele actuale vor continua, generațiile viitoare se vor confrunta mai des cu temperaturi și evenimente meteorologice extreme, cu scăderea numărului de specii, cu un deficit de resurse naturale în creștere și cu o poluare mai intensă. Având în vedere această perspectivă, învățământul, indiferent din ce țară și la oricare nivel de vârstă, trebuie să acorde mare atenție educării generațiilor de copii în vederea respectării și protejării mediului iar factorii de decizie să adopte măsuri mai ambițioase și mai eficiente pentru a atenua schimbările climatice.

Este posibil un alt viitor

Schimbarea direcției în care trebuie să ne îndreptăm va necesita și o schimbare de obiceiuri și de comportament, de exemplu a modului în care ne deplasăm și a alimentelor pe care le mâncăm. Dacă obiceiurile și preferințele de consum bine înrădăcinate pot fi greu de schimbat la anumite vârste, copiilor li se pot forma de la început obiceiuri sănătoase. Este timpul să ne asumăm responsabilitatea și să accelerăm această schimbare.

Utilizarea principiului precauției este extrem de utilă. Copiilor să li se vorbească despre poluare și efectul acesteia asupra sănătății. Cele mai cunoscute impacturi asupra sănătății se referă

la poluarea aerului înconjurător, la calitatea proastă a apei și la igienă insuficientă. Zgomotul reprezintă o problemă emergentă de sănătate și de mediu. Schimbările climatice, diminuarea stratului de ozon, pierderea biodiversității și degradarea solului pot afecta, de asemenea, sănătatea umană.

Oamenii trebuie să știe că în mâinile lor se află viitorul planetei și că prin ceea ce fac ei astăzi vor influența în mod decisiv viața copiilor și a nepoților. Acțiunile în această privință nu sunt dificile, nu necesită investiții uriașe, ba chiar, de multe ori, duc la realizarea unor economii substanțiale:

- Colectarea separată a deșeurilor reprezintă cea mai ușoară metodă de pus în practică de către oricine. Prin selectarea deșeurilor menajere de cele care pot fi reciclate și reutilizate se protejează natura, se reduce cantitatea de substanțe cu efect poluat ce ajunge în natură și se fac economii mari de energie pentru manufacturarea altor produse. Colectarea separată a deșeurilor reprezintă, așadar, nu doar o obligație legală, ci și una morală față de natură;
- Energia electrică este produsă încă, în mare parte, prin arderea combustibililor fosili și orice economie în acest sens înseamnă mai puțin CO₂ eliminat în atmosferă. Închiderea aparatelor electrice atunci când nu sunt utilizate, limitarea folosirii aerului condiționat și a încălzitoarelor electrice, înlocuirea consumatorilor de curent electric cu unii economici vor duce la protejarea planetei, dar, în același timp, și la reducerea facturilor la curent electric;
- Utilizarea energiei alternative, cum ar fi panourile fotovoltaice, panourile solare pentru încălzirea apei sau instalațiile eoliene, va duce la limitarea consumului de curent electric din rețeaua națională și implicit la scăderea cantității de combustibili fosili arși în termocentrale. Investițiile în această privință se amortizează în câțiva ani prin reducerea facturii la curent electric;
- Înlocuirea obiectelor din plastic de unică folosință cu altele cu utilizare îndelungată sau cu unele făcute din materiale biodegradabile este o metodă extrem de bună de a limita cantitatea de plastic ce ajunge la gropile de gunoi;
- Conservarea biodiversității poate fi făcută de oricine prin limitarea acțiunilor distructive asupra naturii, prin folosirea unor produse biodegradabile, prin achiziționarea unor obiecte produse prin respectarea legilor cu privire la mediul înconjurător și prin participarea la acțiuni de ecologizare a diferitelor zone naturale.

Protejarea mediului înconjurător la grădiniță

Acțiuni în această direcție pot fi întreprinse și la grădiniță indiferent de vârsta copiilor. Cadrele didactice din grădinița noastră împreună cu familiile copiilor fac mici eforturi care se pot transforma în mari efecte asupra sănătății planetei:

- Folosirea cu precădere a luminii naturale, stingerea luminii când se iese dintr-o încăpere care a trebuit să fie luminată, închiderea computerelor și a altor dispozitive când nu sunt folosite, înlocuirea becurilor cu LED-uri,
- Hârtia reprezintă unul dintre cele mai utilizate produse la grădiniță, deși poate fi reciclată, acest lucru presupune cheltuieli suplimentare de energie. Din această cauză, au fost luate măsuri cu privire la economisirea ei prin păstrarea cu grijă a cărților și caietelor, prin folosirea pe ambele fețe ale colii de hârtie, mutarea documentelor neesențiale în mediul electronic,
- Refolosirea unor obiecte prin schimbarea destinației de folosință sau transformarea lor în altceva.
- Demararea unor proiecte ecologice cum este cel inițiat în iunie 2022: „Viitorul poate fi curat și luminos” prin care sute de copii și familiile acestora au fost implicate în activități multiple: de informare (filmulețe, povești, lecturi după imagini, convorbiri pe teme de ecologie), de implicare (ingrijirea unor plante la colțul naturii, cultivarea unor terenuri, întreținerea acestora, păstrarea curățeniei și respectarea normelor de igienă), expoziții și concursuri (parada costumelor din materiale reciclabile).
- Implicarea în alte proiecte la nivel național cum este “*Și cei mici fac fapte mari*”, un proiect marca ECOTIC BAT adresat grădinițelor cu scop educațional în ceea ce privește deșeurile de baterii și acumulatori. Grădinița noastră a reușit să strângă o cantitate însemnată de deșeuri de baterii, iar anul acesta școlar (2022/2023) își propune să depășească reușita anului trecut.

În concluzie, protejarea mediului stă în mâinile fiecărui om, fiind o obligație legală, dar și una morală, față de generațiile care vor veni. Comportamentul față de natură nu rămâne fără urmări, orice persoană având de suferit dacă modul de viață ecologic nu devine unul obișnuit.

Bibliografie:

Acatrinei G.: "Poluarea și protecția mediului ambiant", editura Universității "Al. I. Cuza", Iași - 1994

<https://www.eea.europa.eu>

Cucuteanu I., Grunzu M., Rusu T., Luca O. "Indreptari pentru suflet de copil", editura Pim, Iasi – 2003

MEDIU CURAT, MEDIU SĂNĂTOS

PROF. ÎNV. PREȘC. CURLEANCĂ-NĂSTASE MARIANA
GRĂDINIȚA ȘCOLII GIMNAZIALE „ELENA DOAMNA” TULCEA

În ultimul timp, protejarea mediului înconjurător a devenit o prioritate. Educația de mediu trebuie începută cât mai devreme, este o educație pentru viață.

Colectarea selectivă și reciclarea, identificarea factorilor poluanți și a soluțiilor pentru a reduce impactul acestora asupra mediului sunt doar câteva dintre temele care îi preocupă pe oameni. Reciclarea trebuie să fie privită ca o responsabilitate colectivă, a fiecăruia dintre noi, pentru a ne asigura un viitor durabil.

Grădinița trebuie să pună un accent mai mare pe educația ecologică, care e menită să-i ajute pe copii să conștientizeze existența globală a mediului, faptul că suntem parte din natură și nu stăpânii ei. Natura oferă aspecte din abundență, iar mijloacele de realizare a unei educații pentru ocrotire sunt diverse și multiple.

Educarea copiilor în privința importanței protejării mediului înconjurător poate începe cu mici exemple legate de felul în care fiecare gest pe care îl facem are un impact asupra naturii, și să se axeze pe partea practică, care să presupună activități pozitive. Copilul este foarte receptiv și curios, mai ales la vârsta preșcolară, și trebuie să i se explice celui mic unde se aruncă gunoaiile și cum să recicleze, cum și când se colectează, unde se transportă și ce se întâmplă cu ele, ce înseamnă biodegradabil, ce înseamnă poluarea și cum poate el să fie responsabil față de mediu, fie el urban sau nu.

Reciclarea trebuie făcută atent și responsabil, iar copiii pot învăța de cele mai multe ori aceste obiceiuri sănătoase mult mai repede decât adulții. Pentru a-i responsabiliza trebuie să le propunem câteva momente de reflecție, pornind de la câteva curiozități, discutându-le:

Știați că...

- În fiecare an, peste 100.000 de animale marine și un milion de păsări mor din cauza sufocării și ingerării plasticului?
- Hârtia este cel mai comun și frecvent deșeu care ne trece prin mână în fiecare zi și nu ne dăm seama cât de iresponsabil o risipim?

- Cauzele poluării sunt diverse: de la plastic și gaze cu efect de seră până la îngrășăminte și hainele pe care le purtăm, toate acestea ne distrug treptat planeta?
- Poluarea aerului este cauzată în mare parte de producția de energie și cea a anumitor produse și ambalaje?
- Oceanele, mările, râurile și lacurile de pe pământ sunt poluate din cauza plasticului, a deșeurilor și a substanțelor chimice?
- Reciclarea unei doze de aluminiu salvează energia necesară pentru ca un televizor să meargă trei ore?
- Reciclarea unei tone de hârtie salvează 17 copaci?
- Plasticul din care sunt fabricate sticlele se descompune complet după aproximativ 500 de ani?
- Se spune că 80% din deșeurile dintr-o casă pot fi reciclate?
- Spălarea manuală a vaselor consumă mai puțină apă decât o mașină de spălat vase?

Psihologia pedagogică și practica educațională atestă faptul că în măsura în care copilul este antrenat direct în acțiune, în aceeași măsură sporește eficiența acțiunii de educare.

Educația ecologică este un proces de a-l ajuta pe copil să deprindă modul de a gândi, de a se exprima și de a acționa în direcția protecției și ameliorării calității mediului ambiant.

PROIECT DE ACTIVITATE

„VIITORUL POATE FI CURAT ȘI SĂNĂTOS”

Prof.înv.preșc. **DINU ANDREEA**

Prof.înv.preșc. **ȘTEFĂNESCU ANDRA**

GRĂDINIȚA P.P. ȘI P.N. „CRAI NOU” PLOIEȘTI

Tema anuală: „CÂND, CUM ȘI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ?”

Tema zilei: „VIITORUL POATE FI CURAT ȘI SĂNĂTOS!”

Domeniul Om Și Societate – Activitate practic - gospodărească

Tipul activității: mixt

Scopul: formarea și dezvoltarea deprinderii de a îngriji natura și de a nu polua, pentru a prelungi viața planetei noastre.

Obiective operaționale:

- Să recunoască materialele primite;
- Să colaboreze în vederea realizării lucrărilor propuse, lucrând în perechi;
- Să stabilească cauze și efecte ale relației dintre om și mediu;
- Să identifice reguli în vederea formării unei atitudini ecologice;
- Să colecteze selectiv deșeurile;
- Să separe materialele reciclabile de deșeurile menajere.

Strategii didactice:

Metode și procedee: conversația, observația, exercițiul, demonstrația, problematizarea, munca în echipă.

Mijloace didactice: cutii de carton, hârtie glace, etichete, lipici, mănuși de unică folosință, saci de gunoi, laptop, videoproiector.

Bibliografie:

1.Curriculum pentru învățământul preșcolar 3-6/7 ani, 2008.

2.NICOLETA, ADRIANA, GEAMĂNĂ, și colab., Educație ecologică – Îndrumar pentru activitatea în grădiniță și la clasa pregătitoare, Ed. Arlequin, București, 2013

3.Revista Învățământul preșcolar și primar nr. 1-2/2015, Ed. Arlequin, București, 2015

ETAPELE ACTIVITĂȚII	CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE	EVALUARE
1.Moment organizatoric	Asigurarea condițiilor optime necesare desfășurării activității: aerisirea sălii de grupă, pregătirea materialului didactic, asigurarea ordinii și disciplinei.		
2.Captarea atenției	Se va realiza prin vizionarea unei prezentări PowerPoint despre efectele poluării asupra planetei noastre, care se va încheia cu un mesaj prin care „Pământul” le cere copiilor ajutorul, deoarece este bolnav.	Conversația Observația	
3.Anunțarea temei și a obiectivelor	Astăzi, în cadrul activității practice, vom realiza niște pubele, iar apoi vom ieși în curte și vom aduna deșeurile respectând etichetele de pe fiecare pubelă (pubela de culoare verde - deșeuri din sticlă; pubela de culoare albastru - deșeuri din hârtie și carton; pubela de culoare galben – deșeuri din plastic și metal).	Conversația	
4.Dirijarea învățării	<p>a) INTUIREA MATERIALULUI: Copiii recunosc materialele primite: cutii de carton, hârtie glace, pensulă, pastă de lipit, șervețele umede, bețișoare de urechi.</p> <p>b) EXPLICAREA SI DEMONSTRAREA MODULUI DE LUCRU: Educatorea explică și demonstrează modul de realizare al lucrării: „Vom aplica cu pensula pastă de lipit pe cutie, iar apoi vom lipi bucățile de hârtie glace, până vom acoperi toată suprafața unei cutii. După aceea vom lipi eticheta ce reprezintă modul de selectare al deșeurilor (pubela de culoare verde - deșeuri din sticlă; pubela de culoare albastru - deșeuri din hârtie și carton; pubela de culoare galben – deșeuri din plastic și metal).</p>	<p>Conversația</p> <p>Observația</p> <p>Explicația</p> <p>Demonstrația</p> <p>Problematizarea</p>	<p>Individuală</p> <p>Colectivă</p>

	<p>c) EXERCIȚII DE ÎNCĂLZIRE:</p> <p>Copiii execută exerciții pentru încălzirea mușchilor mici ai mâinii.</p> <p>Educatorea verifică și îndrumă efectuarea temei propuse, atenționând copiii asupra modalităților corecte de lucru și asupra acurateții lucrării.</p>	<p>Exercițiul</p> <p>Munca în echipă</p>	
5.Obținerea performanței	<p>În momentul în care pubelele realizate de copii sunt gata, vom ieși în curtea grădiniței și vom face curățenie, respectând etichetele de pe fiecare pubele.</p>	<p>Conversația</p> <p>Exercițiul</p> <p>Munca în echipă</p>	<p>Individuală</p> <p>Colectivă</p>
6.Încheierea activității	<p>Se va purta o discuție prin care se apelează la latura afectivă a copiilor, scoțând în evidență necesitatea unui comportament adecvat față de mediul în care trăim.</p> <p>Se fac aprecieri colective asupra comportamentului copiilor pe parcursul activității și se vor oferi diplome „Micilor ecologiști”.</p>	<p>Conversația</p>	<p>Colectivă</p>

PROIECT EDUCAȚIONAL “COPIII – PARTENERI ÎN ECO-EDUCAȚIE” PARTENERIATUL GRĂDINIȚĂ – FAMILIE – COMUNITATE

Profesor învățământ preșcolar **ENE MAGDALENA**
GĂDINIȚA CU P.P. „SCUFIȚA ROȘIE” DIN MUNICIPIUL PLOIEȘTI

Preșcolarii sunt la vârsta descoperirilor: învață culorile în mijlocul naturii, privind soarele, cerul, iarba, florile, iar micile vietăți sunt personaje din poveștile, poeziile și cântecele preferate. Toate lucrurile din mediul înconjurător au o poveste pentru ei. Aceasta etapă din viața lor este potrivită pentru a se apropia cu dragoste de natură, pentru a învăța s-o ocrotească, mai ales, că ei vor fi gestionarii și consumatorii de mâine ai resurselor naturale. Iată de ce, se impune încă de la grădiniță – educația în spiritul protejării și ocotirii mediului înconjurător.

Educația ecologică, încă de la vârsta preșcolară, le oferă copiilor oportunitatea de a se exprima și de a acționa liber, de a iubi, de a respecta frumusețile naturii, le oferă prilejul de a conștientiza necesitatea de a economisi resursele naturale.

Acesta este mesajul principal pe care am dorit să-l transmitem prin derularea activităților în cadrul proiectului “Copiii – parteneri în Eco-educație”.

În acest sens am derulat, la grupa mijlocie, proiectul educațional – “Copiii – parteneri în Eco-educație”, având sloganul: “Copiii doresc să se joace într-o lume curată!”.

Încă de la început am avut convingerea că, încercând să-i sensibilizăm pe copii, prezentându-le pe înțelesul lor problemele care au apărut de-a lungul timpului și care produc efecte negative ce ne amenință viața, îi vom determina să conștientizeze pericolul poluării și degradării mediului, să acționeze, în parteneriat, în sensul protejării și ocotirii acestuia.

Am folosit ca element de deschidere o scrisoare a Pământului către copii, care i-a sensibilizat și motivat să se implice, să participe la activitățile propuse a se derula, în calitate de parteneri.

Scrisoarea Pământului către copii: „Dragi copii, Sunt foarte bolnav. Mă amenință din ce în ce mai multe pericole. Mi se risipesc bogățiile. Îmi mor animalele. Îmi dispar plantele. Oamenii se

îmbolnăvesc sau suferă de foame. Stratul de aer care mă apără de razele puternice ale Soarelui se subțiază. Mă acoperă gunoaiele. Este atât de murdar în jur! Sunt în mare pericol!

Ajutați-mă, prin acțiunile voastre să descopăr care sunt cauzele suferinței mele, ajutați-mă să fiu curat și plin de viață, iar eu promit să vă fiu alături mereu și să vă ocrotesc jocul, trimițându-vă porumbei și raze dulci de soare.”

În proiect au fost implicați alături de copiii și părinți, specialiști ai domeniului silvic și ai Agenției pentru Protecția Mediului, reprezentanți ai unui centru de colectare a materialelor refolosibile, reprezentanți ai administrației locale.

Activitățile desfășurate: „Omul cunoaște, iubește și ocrotește natura!” și „Nu arunca, refolosește!” au avut ca nucleu discuții pe baza planșelor și a materialelor de specialitate despre protejarea mediului înconjurător, realizarea unor lucrări artistico-plastice utilizând materiale refolosibile. Copiii au participat cu mare interes și au realizat pentru expoziție – benzi desenate, lucrări practice, obiecte fabricate din diferite materiale.

Următoarea activitate derulată în cadrul proiectului s-a desfășurat la centrul de recuperare a materialelor refolosibile și a urmărit colectarea selectivă, a maculaturii și a materialelor plastice.

„Un colț din natură” – activitate desfășurată sub îndrumarea unui inginer silvic și a unui inspector de la Agenția pentru Protecția Mediului, au vizat amenajarea parcului grădiniței (plantarea unor copaci, îngrijirea straturilor cu flori, curățarea spațiului verde). Colaborarea cu familia și autoritățile locale și-a dovedit eficiența: parcul din curtea grădiniței, colțul „viu” din incinta unității, editarea unui ghid de bune practici cu exemple concrete din activitățile desfășurate.

La vârsta preșcolară memoria este predominant afectivă, iată de ce ne-am orientat spre activități menite să-i impresioneze și să le trezească interesul. Copiii au învățat să planteze un copac, să sădească flori, să ocrotească natura. Ei au înțeles importanța fiecărei componente a lumii vii de pe planetă, în strânsă înlănțuire cu celelalte, pentru păstrarea sănătății vieții pe pământ.

La final de proiect, preșcolarii au mers în excursie la munte și au admirat „locuri pitorești”. Au realizat cu acest prilej cât de important este să ne iubim și să protejăm mediul înconjurător. Feed-back-ul a venit ca o încununare a eforturilor depuse de preșcolari. Desenele lor au ilustrat răspunsurile la rugămintea adresată de Pământ: „Ajutați-mă, prin acțiunile voastre să descopăr care sunt cauzele suferinței mele, ajutați-mă să fiu curat și plin de viață, iar eu promit să vă fiu alături mereu și să vă ocrotesc jocul, trimițându-vă porumbei și raze dulci de soare.”

Proiectul “Copiii – parteneri în Eco-educație” și-a atins obiectivele, iar rezultatele obținute: sensibilizarea peșcolarilor la problemele mediului, curățarea gunoaielor și amenajarea curții grădiniței, dotarea corespunzătoare a spațiilor, utilizarea eficientă a terenurilor de sport și a locurilor de joacă din incinta unității, au avut ca beneficiari direcți copiii grădiniței noastre. De asemenea, acesta s-a dovedit a fi un bun prilej de redimensionare a relației dintre grădiniță, familie și comunitatea din care facem parte, implicând mulți factori interesați de acest aspect și, de asemenea, o provocare managerială în contextul actual al învățământului românesc.

Surse bibliografice

1. Geamăna, Nicoleta Adriana, *Să învățăm despre mediu*, Direcția Generală pentru Învățământ Preuniversitar, Ministerul Educației și Cercetării.
2. Iosifescu Șerban, Proiect: *Patru exerciții de politică educațională în România*, Centrul Educația 2000+, București, 2005;

„EDUCAȚIA ECOLOGICĂ LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ”

Profesor învățământ preșcolar: **IORDACHE MARCELA**

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT

„SFÂNTUL MUCENIC MINA”

PLOIEȘTI, JUDEȚUL PRAHOVA

Mediul înconjurător constituie un mecanism viu, cu o complexitate deosebită, de a cărei integritate și bună funcționare depinde întreaga activitate umană.

Omul s-a aflat în mijlocul naturii de la începutul existenței sale, folosindu-i toate darurile. Nu rareori, însă, ea îi opune și manifestări oarbe, brutale, în fața cărora rămâne înmărmurit și neputincios.

Cu timpul, oamenii au început să facă cercetări științifice și să-i descifreze multe din tainele ascunse, înțelegând că manifestările ei se petrec sub acțiunea legilor ce o guvernează, pentru că în natură nimic nu se desfășoară haotic și întâmplător, ci numai sub impulsul implacabil al legilor obiective.

Menținerea echilibrului ecologic este esențială pentru desfășurarea normală a vieții.

Încă de la vârstă mică, copiii trebuie să învețe și să respecte legile naturii, ei fiind ajutați să descifreze și să-și însușească ABC-ul ecologiei, să înțeleagă necesitatea protecției mediului, a ocrotirii naturii. Copiii trebuie învățați cum să contribuie la refacerea naturii, menținând curățenia și îngrijind frumusețile ei oriunde s-ar afla, să înțeleagă că ocrotind naturii se ocrotesc pe ei înșiși.

În pofida importanței sale, educația ecologică se aplică în funcție de diverși factori: resursa umană competentă și cu disponibilitate pentru acest tip de activități, materialele didactice necesare, factori materiali, sociali. Poate unii își pun întrebarea : „De ce este obligatoriu ca educația ecologică să înceapă de timpuriu, încă de la vârsta preșcolară?”. Pentru că aceasta este vârsta la care începe formarea viitorului cetățean al planetei, din toate punctele de vedere. Pe de altă parte, este evident că nu trebuie să uităm de valoarea pentru formarea viitorului individ uman, acelor „7 ani de acasă”, prin care unui copil i se transmit normele elementare de comportament, care constituie fundamentul acțiunilor unui cetățean preocupat de mediul în care trăiește.

Deci, grădiniței/școlii îi revine rolul important în educarea copiilor pentru păstrarea echilibrului ecologic. Considerăm că este de salutat faptul că, încă de la grădiniță copiii sunt familiarizați cu noțiunile de ecologie, sunt încurajați să ia parte la experimente în aer liber cum ar fi: grădinărit, excursii în natură sau acțiuni de recuperare a zonelor deteriorate. Este bine să extindem aceste experiențe care pot fi organizate mai aproape sau mai departe de grădiniță și pot avea atât caracter educațional cât și recreativ.

La copiii de vârstă preșcolară, educația ecologică se poate realiza mai mult la nivelul formării deprinderilor și al trăirilor afective.

Copiii mici tind să dezvolte un atașament emoțional față de ce le este familial și față de care se simt bine. Un lucru care trebuie avut în vedere atunci când lucrăm cu copiii, este acela, că dacă ei nu pricep de ce trebuie făcut un anumit lucru, interpretează că acel lucru nu trebuie făcut. Unele atitudini pozitive față de mediu ce pot fi formate și repetate la această vârstă, includ acțiuni precum oprirea apei în timpul spălării dinților, oprirea luminii atunci când nu ne este necesară folosirea ei și cunoașterea faptului că hârtia trebuie reciclată.

Cunoscând natura și descifrându-i tainele sub îndrumarea educatoarei copiii vor înțelege importanța acesteia și necesitatea de a o păstra sănătoasă pentru ei și pentru generațiile viitoare.

Am căutat să selectez și să desfășor activitățile cele mai accesibile – prin formă și conținut – care să-i conducă pe preșcolari spre educarea dragostei lor față de natură, a dorinței de a contribui la păstrarea frumosului, la educarea capacității de a ocroti și respecta natura.

Am început inițierea copiilor cu propriul lor mediu înconjurător, cu ambianța, cu „lumea lor în mic” – locuința, sala de grupă, curtea de joacă, strada, orașul și, folosindu-ne de imaginație, am parcurs întreg globul terestru, cu porțiunile lui de ape și de uscat.

În cunoașterea mediului înconjurător trebuie să predomină caracterul atractiv, accesibil și ecologic. Copiii au nevoie să perceapă cel mai mare adevăr din spațiul viului: plantele se nasc, trăiesc și mor, lăsând semințe pentru următoarea generație de plante.

Noi, educatoarele, avem obligația de a răspunde la întrebările cauzale puse de copii și să le explicăm fenomenele respective în raport cu posibilitățile lor de înțelegere. Astfel, copiii își îmbogățesc, treptat, orizontul de cunoștințe, ceea ce îi ajută să înțeleagă că plantele au nevoie de anumite condiții de dezvoltare (apă, lumină, căldură, pământ bun), că ele trebuie îngrijite de om, că fiecare fenomen este rezultatul unei cauze sau că între fenomene există o legătură și că ele depind unele de altele.

În vederea formării comportamentului civic, etic și a deprinderilor copiilor de păstrare și iubire a naturii, i-am antrenat în activități menite să contribuie la îngrijirea unor arbori și a spațiului verde din curtea grădiniței. Cu ocazia plimbărilor în pădure și poiana de la marginea orașului le-am atras atenția copiilor asupra unor aspecte de distrugere a mediului: copaci tăiați, cu tulpina scrijelită, resturi menajere, iarbă arsă, sticle sparte, deșeuri de hârtie și ambalaje de plastic aruncate la întâmplare. Pentru a întări comportamentele pozitive, întotdeauna când am mers la iarbă verde, am strâns toate resturile gustării pe care am luat-o și am controlat dacă totul este curat, așa cum am găsit înainte de popasul nostru.

În concluzie, putem spune că educația ecologică vizează diferite laturi ale dezvoltării personalității individului. Ea are ca scop formarea premiselor de înțelegere a efectelor unui comportament necorespunzător asupra mediului și, deci, a atitudinii de protejare a mediului. Scopul final al educației ecologice la preșcolari este de a le forma bazele unei gândiri și atitudini centrate pe promovare a unui mediu natural propice vieții, de a le dezvolta spiritul de responsabilitate față de natură. Prin participarea tuturor factorilor educativi: școală, familie, comunitate, mass-media, la realizarea acestor intenții, copilul înțelege mai bine efectele pe care le are un comportament necorespunzător asupra mediului.

Putem spune că este o datorie cetățenească, o datorie etică și de conștiință să contribuim la ocrotirea naturii, pentru că ea aparține nu numai generațiilor actuale ale Terrei ci, tuturor generațiilor viitoare în care ne proiectăm idealurile.

BIBLIOGRAFIE :

1. Nicoleta Adriana Geamănu, Maria Dima, „Educația ecologică la vârsta preșcolară”, Supliment al Revistei Învățământ Preșcolar, 2008;
2. C. Pârvu, „Ecologie generală”, Editura Tehnică, București, 2001;
3. * * * Programa activităților instructiv – educative în grădinița de copii, aprobată prin O.M. nr. 4481/2000.

ROLUL PĂRINȚILOR ÎN EDUCAȚIA ECOLOGICĂ

A PREȘCOLARILOR

PROF. ÎNV. PREȘC. MIHAI ALEXANDRA

GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 38, PLOIEȘTI

Educația ecologică reprezintă o componentă importantă a întregului sistem educațional prin care se încearcă sensibilizarea omului față de ecosistemul în care își desfășoară activitatea și, în același timp, optimizarea relației dintre om și mediul înconjurător. Bazele formării comportamentelor ecologice și a culturii ecologice a omului contemporan se construiesc încă de la cele mai fragede vârste. *Sensibilizarea copilului și tânărului trebuie să meargă pe linia cultivării respectului față de mediul natural, a folosirii raționale a resurselor, a responsabilizării în legătură cu gestionarea deșeurilor, a estetizării mediului, a sporirii resurselor.* „Analfabetismul” ecologic generează conduite iresponsabile cu efecte directe în prezent și mai ales în perspectivă (Cucuș, 2014, p. 69). De aceea, se cere desfășurarea unor acțiuni ce vizează, pe de o parte, transmiterea unor cunoștințe, a unor explicații cu privire la mediul înconjurător și responsabilitatea omului față de acesta, și, pe de altă parte, interiorizarea unor atitudini și conduite responsabile față de mediu.

Familia are un rol important în formarea și dezvoltarea copilului, inclusiv în ceea ce privește comportamentele responsabile față de natura înconjurătoare. Fiind mediul în care copilul se naște, trăiește primii ani ai vieții, se dezvoltă și se formează pentru viață, familia are un rol determinant prin influențele pozitive sau negative pe care le exercită asupra acestuia. În acest sens, arătând rolul mamei în educarea copilului, Simion Mehedinți-Soveja afirmă: *Viața reală, nu cartea îi dă „lecții de lucruri”, iar viața copilului e mai mult de 99 la sută împrejurul mamei lui. Și, fiindcă vrând-nevrând, ea este cel dintâi dascăl al copilului, de ea atârnă ca mintea lui să fie îmbogățită și simțirea lui îndrumată. Dimpotrivă, a amâna educația copilului până la vremea școlii, închipuindu-ți că sufletul lui așteaptă ca o cameră goală, până ce învățătorul va sosi cu mobila, e cea mai păgubitoare greșală dintre câte se pot închipui pentru această etate. Mamele deci, să ia seama: ele nasc nu numai trupul, ci și sufletul copilului. Ele sunt cel dintâi și cel mai mare învățător al copiilor. Ceea ce se adaugă mai târziu la școală e foarte puțin lucru, față de ceea ce fapta și vorba părintească dau fiecăruia pe drumul vieții, în „cei șapte ani de acasă”* (Mehedinți-Soveja, 2006, p. 123). Primele deprinderi privind grija față de natură ale copilului pot

fi dezvoltate din familie, prin exemplul personal, dar și prin implicarea copiilor în diferite activități ce privesc mediul înconjurător; plantarea unui copac, a unor semințe de flori, însărcinarea copilului să aibă grijă de o floare sau să ofere mâncare animaluțului de companie, strângerea gunoiului după ce a luat o gustare în parc reprezintă activități posibile prin care copilul își poate însuși comportamente de protejare a mediului înconjurător. De asemenea, el va conștientiza responsabilitatea pe care o are față de semenii săi, dar și față de natură și viețuitoare.

Conștientizând rolul fundamental pe care familia îl are în formarea și educarea copilului, activitatea educativă din grădiniță nu poate fi izolată de această influență ce se exercită asupra copilului. Educația trebuie să se manifeste permanent ca o acțiune coerentă, complexă și unitară a grădiniței și a familiei. În acest sens, educația ecologică desfășurată în grădiniță în cadrul activităților opționale, al activităților extrașcolare și extracurriculare sau în cadrul activităților obligatorii se bazează pe sprijinul familiei și se continuă în familie. Implicarea membrilor familiei în desfășurarea acțiunilor cu caracter ecologic din grădiniță are un impact considerabil asupra copilului, aceștia fiind cel dintâi model al copilului. În același timp, părinții se vor simți valorificați prin participarea la diferitele activități din grădiniță, fiind parteneri în educația copiilor lor și în formarea lor ca membri responsabili ai comunității.

În cadrul proiectului „Viitorul poate fi curat și sănătos”, cadrele didactice au dezvoltat activități ce au presupus colaborarea cu membri familiei și implicarea activă a acestora în desfășurarea lor. Entuziasmul, bucuria, încrederea sunt cuvinte care descriu atmosfera din timpul activităților de educație ecologică atât în rândul copiilor, cât și în rândul părinților. Aceștia din urmă au dovedit creativitate și îndemânare în a crea cele mai originale costume din materiale reciclate, iar copiii s-au dovedit a fi cei mai buni parteneri și modele în îndeplinirea misiunii ecologice. Pe lângă bucuria de a petrece timpul împreună cu familia, copiii au învățat despre impactul negativ pe care oamenii îl pot avea asupra mediului înconjurător, neglijându-l sau distrugându-l, dar și că prin creativitate pot da o nouă semnificație lucrurilor ce par neimportante. Putem spune că în timpul desfășurării activităților aferente proiectului, întreaga familie a înțeles mai bine relația dintre om și mediul înconjurător și responsabilitatea pe care fiecare o are față de acesta.

Prin urmare, dacă educația ecologică este o componentă importantă a educației, formarea comportamentelor ecologice ale copiilor nu poate fi posibilă în afara colaborării între instituția de învățământ și familie. De aceea, cadrul didactic trebuie să gândească și să dezvolte diferite

activități care să implice membrii familiei, tocmai pentru ca preșcolarul să interiorizeze acțiunile responsabile având ca model familia. Aceasta rămâne, inclusiv după intrarea în grădiniță, mediul cu influența cea mai puternică asupra copilului, iar misiunea cadrului didactic este de a valorifica acest mediu în sensul dezvoltării comportamentelor dorite, necesare integrării copilului și adultului de mai târziu în societate. Mai mult, prin consilierea părinților și implicarea lor în activitățile din grădiniță, aceștia vor conștientiza mai mult rolul principal și determinant pe care îl au în construirea adultului responsabil de mâine.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, 2014, *Pedagogie*, ed. a III-a, Ed. Polirom, Iași;
2. Mehedinți-Soveja, Simion, 2006, *Altă creștere. Școala muncii*, Ed. Axia, Craiova.

DEZVOLTAREA SPIRITULUI ECOLOGIC AL PREȘCOLARILOR PRIN ACTIVITĂȚI DIDACTICE ȘI PARTENERIATE CU FAMILIA

PROF. ÎNV. PREȘC. PETCU ROXANA – IULIANA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 38, PLOIEȘTI

Motto: “ *Am primit lumea ca o moștenire pe care nu-i îngădui nimănui să o deterioreze, ci pe care fiecare generație este obligată să o lase mai curată!*” (J. Joubert)

Ca știință, ecologia s-a dezvoltat foarte mult în ultimul sfert de veac și începe să intereseze cercuri tot mai largi de oameni, atât din domeniul științelor naturii cât și al științelor sociale. Apariția de probleme majore cu privire la alimentație, creșterea populațiilor umane, poluare, criză energetică, productivitatea ecosistemelor, protecția și amenajarea mediului, reprezintă numai o parte din direcțiile ecologiei contemporane. Educarea tinerei generații în vederea însușirii unei concepții ecologice comune a devenit tot mai necesară datorită creșterii influenței omului asupra naturii. “ *Educația copilului trebuie să urmărească dezvoltarea respectului față de mediul natural.*”(Art.29, Convenția cu privire la Drepturile Copilului)

Eficiența educației asupra mediului se poate aprecia numai prin efectele pe termen lung asupra comportamentului viitorului cetățean, rămânând însă în vigoare și obligațiile de a avea o utilitate imediată. Impactul contemporan dintre societate și mediul înconjurător a generat noi cerințe față de personalitatea umană. Peste tot în lume, educația de mediu este o prioritate a zilelor noastre.

Vârsta copilăriei este cea mai propice pentru demararea activităților pentru educația de mediu și trebuie să fie rezultatul unui lucru în echipă, la care își aduce aportul familia, prietenii, administrația locală, etc. Educația ecologică poate ajuta oamenii să câștige cunoștințe, deprinderi, motivații, valori și angajamentul de care au nevoie pentru a gospodări eficient resursele pământului și de a-și asuma răspunderea pentru menținerea calității mediului.

În grădiniță putem realiza educația ecologică prin: activități de cunoașterea mediului (observare, lectură după imagini, convorbire, povestire, joc didactic), prin desene, prin plimbări și vizite, prin discuții libere, spontane, prin activități practice în natură, prin dramatizări și scenete.

Un rol deosebit de important îl au activitățile de observare, acestea antrenează copiii și pe lângă sistematizarea cunoștințelor despre părțile componente, mod de viață, adăpost, foloase, la sfârșitul activității se poate discuta despre modul în care putem proteja natura. Permanent se poate apela la

experiența de viață a copiilor, la modul în care au reacționat în diferite situații, cum au avut grijă de animale, de plante. Se poate pune accentul pe exemple pozitive și negative de comportamente față de natură. Se poate utiliza și observarea spontană, în curtea grădiniței: melcul, buburuza, omida, etc. dar și observarea în timp îndelungat a plantelor: stadiile prin care trece toporașul până la înflorire, păpădia, pomii fructiferi. Pentru o mai bună cunoaștere a condițiilor de care are nevoie o plantă pentru a se dezvolta, se poate pune la încolțit grâu. Întrebările pe care le pun copiii dovedesc interesul de cunoaștere al acestora manifestat prin întrebări variate. Astfel ei își îmbogățesc orizontul de cunoaștere și înțeleg că plantele au nevoie de anumite condiții pentru a se dezvolta.

Lectura după imagini: “ Munci de primăvară ”, “ Parcul primăvara ”, “ Vara la mare ”, “ Cu cortul la munte ” și convorbirile: “ Ce știm despre primăvară ?”, “ Ce știm despre florile de primăvară ? ”, “ Animalele din țara noastră ”, “ Ce știm despre animalele domestice ? ” vin să valorifice cunoștințele însușite în cadrul observărilor. Pentru a se obișnui să observe natura care-i înconjoară se pot institui momente de povestire: “ Drumul de acasă până la grădiniță ”și “ Drumul de la grădiniță până acasă ”.

Prin activitățile de cunoaștere a mediului se urmărește cu precădere: familiarizarea cu problemele de mediu, formarea deprinderilor necesare de cunoaștere, grijă, descoperire și protejare a naturii, dobândirea și consolidarea cunoștințelor despre natură, antrenarea în acțiuni sociale utile (îngrijirea plantelor, amenajarea grădinilor, plantarea de pomi) și dezvoltarea dorinței de a petrece timpul liber în mijlocul naturii. Familia are un rol important în formarea și dezvoltarea copilului, inclusiv în ceea ce privește comportamentele responsabile față de natura înconjurătoare.

Contactul nemijlocit al copiilor cu aceste activități sporesc eficiența demersului educațional, dat fiind cunoscută marea disponibilitate a celor mici de a descoperi și asimila tot ceea ce stârnește curiozitatea lor vie. Activitățile cu conținut ecologic își găsesc finalitatea în comportamentele dobândite de copii: de a fi mai buni, mai sensibili față de ambient, de a fi mai protectori, mai plini de inițiativă și mai prompti în respectarea unor reguli.

Bibliografie:

1. Mohan Gh., Ardelean A. – *Ecologie și protecția mediului*, Editura Scaiul, București, 1993
2. ICE, August 1993 - *Pământul e comoara noastră – Manual de educație ecologică*.

MICUȚII ECOLOGIȘTI DIN GRĂDINIȚE

PROF.ÎNV.PREȘC. TEODORESCU GEORGIANA

G.P.N. NR. 4 PLOIEȘTI-STRUCTURĂ

G.P.P. „SCUFIȚA ROȘIE” PLOIEȘTI

Încă de la vârste fragede, copiii trebuie să fie familiarizați cu noțiunea de ecologie, iar acest lucru se poate începe de la grădiniță, deoarece aici încep să se pună bazele primelor cunoștințe, deprinderi, privind cunoașterea mediului înconjurător, a existenței omului pe pământ, precum și a relației dintre aceștia, cu convingerea că putem stârni interesul copiilor pentru tot ce-i înconjoară și formându-le o atitudine pozitivă față de mediul înconjurător, dar și o mare grijă pentru acesta.

Ca obiective principale ale educației ecologice ar fi: conștientizarea, în care preșcolarii să fie ajutați să dobândească înțelegere și sensibilitate față de mediul înconjurător și problemele cu care se confruntă acesta; cunoașterea, prin obținerea de informații în ce privește funcționarea mediului, interacțiunea oamenilor cu acesta, dar și problemele apărute și modul de rezolvare al lor; atitudinea-un alt obiectiv principal, ce constă în însușirea unor valori și sentimente privind grija pentru mediul înconjurător; deprinderea, prin intermediul căreia copiii obțin abilități necesare identificării și investigării problemelor nou apărute, contribuind astfel, la rezolvarea lor; participarea, prin intermediul căreia, copiii dobândesc experiență, atât în utilizarea cunoștințelor și a abilităților însușite, cât și în luarea unor decizii corecte, prin acțiunile pozitive pe care le desfășoară.

Prin intermediul activităților de ecologie din grădiniță, copiii învață, de micuți, cum să recicleze, valorificând astfel deșeurile solide, cum să protejeze mediul, dezvoltând capacități de explorare și cercetare a lui, să păstreze curățenia în sala de grupă, dar și în curtea grădiniței, să planteze semințe, copăcei, dar să și aibă grijă de ei, să nu irosească apa, închizând robinetul atunci când se spală pe dinți sau când au terminat de spălat pe mâini. Astfel, crește dorința de a ocroti, respecta și proteja natura

prin implicarea lor în acest tip de activități și îi ajută pe copii să dea dovadă de sensibilitate pentru mediul în care trăiesc, dar și să înțeleagă funcționarea lui.

Toate aceste activități se pot organiza, în grădiniță, prin diferite metode, cum ar fi: jocuri didactice, joc de rol, învățare prin descoperire, observații, experimentul, studiu de caz, învățarea prin descoperire etc., activități ce îi vor îndruma pe copii spre cunoaștere și le va ușura noțiunile legate de mediul înconjurător, dezvoltându-le, totodată, limbajul și gândirea.

Copiii vor fi îndemnați să realizeze activități în aer liber (curtea grădiniței), prin diferite acțiuni de îngrijire a spațiului verde și a aleilor, grădinărit, plantare de semințe, flori, udat, folosind un echipament adecvat, cât și ustensilele necesare. La toate aceste activități, ar fi recomandat, să fie implicați și părinții, deoarece educația ecologică trebuie continuată și acasă, în familie, dar și pentru faptul că, la preșcolari intervine curiozitatea, dorința de a imita adultul și astfel activitățile de ecologie din grădiniță nu vor fi dificile ci, din contră, se vor desfășura cu ușurință și cu o mare plăcere din partea micuților.

Bibliografie:

„Îndrumar pentru educație ecologică în grădinițe” -Ana Maria Benedek-Sîrbu ,
Universitatea „Lucian Blaga, Sibiu, 2016

POLUAREA ȘI PROTECȚIA MEDIULUI

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR: **BĂTRÎNACHE IONELA**

Protejarea mediului constituie ansamblul măsurilor și acțiunilor care duc la reducerea poluării mediului, a surselor de poluare și la îmbunătățirea resurselor.

Prin respectarea unor măsuri pentru protejarea mediului putem contribui fiecare, puțin câte puțin, la reducerea poluării mediului înconjurător. Pentru a respecta aceste măsuri, trebuie să cunoaștem foarte bine cauzele care duc la poluare.

Știm cu toții ca poluarea aerului provine de la gazele emantate de autoturisme, eliberarea în atmosfera a diferitelor gaze toxice și chimicale.

Poluarea apelor provine de la deșeurile industriale, deșeuri petroliere, reziduuri deversate de la diverse fabrici.

Poluarea solului este provenită, în mod direct, de toți locuitorii Planetei. Toate insecticidele, ierbicidele folosite în agricultura, defrișările pădurilor sunt doar câteva exemple care duc la poluarea solului.

Pornind de la aceste exemple, care sunt doar o mică parte din tot ce duce la poluarea mediului înconjurător, putem să respectăm câteva măsuri: să folosim cât mai rar mașina, să plantăm copaci, să economisim energia electrică, să cumpărăm produse care au ambalaje reciclabile, să separăm deșeurile, să nu aruncăm gunoiul pe jos sau în apa ci la pubelele special amenajate.

În locul pungilor de plastic putem alege varianta unei pungi din pânză, ce poate fi spălată și reutilizată. Atunci când mergem la cumpărături, putem reduce utilizarea pungilor de plastic pe care la folosim la cântărirea legumelor sau fructelor, folosind săculeți reutilizabili, sau, dacă sunt cantități mici, se poate lipi eticheta direct pe produs.

Sticlele de plastic ar putea fi înlocuite cu recipiente din inox sau cu sticle din sticlă.

Vesela și tacâmurile din plastic pot fi foarte bine înlocuite cu vesela și tacâmuri din inox sau bambus.

Un alt exemplu ar fi să ne producem în casă anumite produse gen șampon, săpun, pastă de dinți, soluții pentru curățarea locuinței pe care să le punem în recipiente ce pot fi refolosite.

Când mergem la cumpărături ar fi indicat să încurajăm producătorii de produse, cumpărând produsele lor pentru care au fost folosite puține spre deloc soluții care dăunează solului.

Pentru economisirea energiei electrice trebuie să închidem becurile și televizoarele în camerele unde nu stă nimeni, să scoatem din priză echipamentele electronice când nu avem nevoie de ele, să folosim becuri economice, să achiziționăm aparatura electrocasnică cu consum redus de energie, izolarea locuinței. Dacă locuim la casă putem opta pentru folosirea panourilor solare.

Pentru a reduce poluarea naturii trebuie să ne obișnuim să nu lăsăm gunoaie pe jos ci la pubelele special amenajate. Un exemplu ar fi dacă mergem la picnic cu familia, să facem foc doar în locurile special amenajate, în urma noastră să adunăm gunoiul.

Când mergem la mare nu este indicat să aruncăm gunoaie în apă sau pe nisip.

În județul Buzău, planul de colectare selectivă este în plină dezvoltare. În municipiul Buzău s-au amenajat platforme de colectare selectivă. Coșuri de colectare selectivă sunt amplasate pe domeniul public și în parcuri.

Pentru a reduce poluarea mediului înconjurător și pentru protejarea acestuia, cu toții trebuie să înțelegem cât este de important să menținem apele, aerul și solul curate.

Ce putem face noi să consumăm mai puțin plastic/ hârtie, în principiu orice este aruncat la gunoi și nu este refolosit. Un exemplu ar fi ca atunci când mergem la magazin să avem o pungă din material pe care să o reutilizăm, să nu cerem pungi de plastic la casă, ca nu e nevoie. Apoi să folosim o sticlă din sticlă pe care să o umplem cu apă de la un filtru pe care să-l cumpărăm (ca să nu mai cumpărăm sticle/ bidoane de apă constant). Un alt exemplu ar fi să ne producem în casa anumite produse - săpun, pasta de dinți pe care să le punem în recipiente pe care le putem refolosi. Să stingem lumina din camerele în care nu stăm sau să încercăm să ne folosim cât mai mult de lumina de afara. Sau dacă stăm la casă să luăm panouri solare pentru a folosi energie regenerabilă, ceea ce înseamnă și reducerea costurilor pe termen lung. De exemplu, să nu aruncăm gunoaie pe jos când mergem pe strada, în parc și mai ales în natură, unde nu stă cineva să facă curat după noi. Când mergem în natură să avem grijă să adunăm gunoiul pe care îl producem, de exemplu după un picnic. Un alt lucru ar fi să încurajăm producătorii de produse bio/ Eco, să cumpărăm produse pentru care au fost folosite puține spre deloc soluții care dăunează solului.

Bibliografie:http://apepaduri.gov.ro/wp-content/uploads/2014/08/zece_pasi_mediu_curat-carte_colorat.pdf

<https://blogovat.eu/trei-cauze-principale-ale-poluării-mediului/>

https://ro.wikipedia.org/wiki/Protec%C8%9Bia_mediului

<https://primariabuzau.ro/wp-content/uploads/2016/10/strategia-de-dezvoltare-a-Municipiului-Buzau.pdf>

<https://www.raportaremediu.ro/2017/08/09/masuri-de-protectie-a-mediului/>

<http://www.ziare.com/mediu/incalzire-globala/10-lucruri-pe-care-le-poti-face-ca-sa-ajuti-mediul-1103656>

<http://www.ziare.com/mediu/reciclare/masuri-de-protectie-a-mediului-prin-reciclare-1584496>

http://uleiosul.com/viata_fara_plastic/

